

PROCHO

vydává prochor

píše bohumír procházka

ROVINY

zvěsti z Jičína a okolí • <http://prochor.unas.cz> • 1. listopad 2014 č. 11 / 14

MY – aneb jedna vernisáž

Když se otvírala židovská škola, slíbil Honza další dění v ní. To dodržel, dodrželi, až se jeden trochu bojí, aby se nezahltili. Vernisáže, muzika, besedy. Však je (měl bych psát je, protože Honza má tým, je v něm Tereška a další) pan starosta pochválil. Další kulturní stánek funguje, přejme jim výdrž.

MY je fotoprojekt, vznikl za podpory Oblastní charity Jičín a jeho autorka, patnáctiletá Valentýna Šatrová ho vysvětluje tak, že „chce ukázat na neexistující rozdíly mezi námi“. Prostě chodila po Jičíně a okolí a fotila. Nejen po zařízeních Charity, jako jsou Domovy či kluby. Šla i do Lodžie, vyfotila třeba paní na lavičce. Zvláštnost je v tom, že od každého fotografovaného zapsala si jeho pojetí naděje a to je v popisce pod fotografií. Slovo a obraz. V pojetí vnímavé dívky Valentýny.

Je to dobře, že v Židovské 100 nedělají „obyčejné“ výstavy. Že v pozadí je ještě cosi hlubšího. Tak bylo i u předchozích obrazů Barviéry Adama Beneše. Proto víc než jinde je vernisáž setkáním. Tady přišli spolužáci, nu spíš spolužačky, Valentýny. Zajisté příjemný pohled. Ale hlavně – naděje. Vida, jak se to slovo nechtěně znovu objevilo. Naděje v tom, že je často plytké to věčné fňukání nad počítačovými náctiletými. Ty studentky a studenty často vídám na kulturním dění jičínském, a to nejen na straně diváků.

Charita je organizace církevní. Ale právě ona je skvělým příkladem přesahu. Toho, jak církev koná v životě občanském. Příkladem budí Exit a jeho poslední muzikál

Kasanova. Nebo to, jak se ve Veselí paní M schází na faře s partou cikánů a vytváří neformální klub. Celému konání poželhal pan farář Václav Hrček, který je krajským charitním ředitelem. Potom jsme si povídali, on vysvětlil význam symbolů na štóle, kterou dostal jako dárek. S paterem Rouskem z Vysokého Veselí zavzpomínali jsme na jeho předchůdce. Vybuodoval si ve Velešicích na svůj farářský důchod „poustevnu“, ale moc ji neužil. Ale na Jivínském Štefanu svou kytku dostal.

Poutává byla procházka s autorkou okolo fotografií. Její vysvětlení, její zážitky. Vysvětlit umí, i provokativní námitky novináře vyvrátila. I když vedení charity ji v zařízeních představilo, do své práce si mluvit nenechala.

Kvůli popovídání, které je součástí každé vernisáže, byly skvělé zákusky. Ale tady zvláštnost – cedulíčky z názvem a autorem lahůdky. A tak jsme ochutnávali, ochutnávali, stejně nakonec skončili debatu u voleb.

Vypráví jen někdo?

KVC nazvala soutěž ve vyprávění Čtete všichni, vypráví jen někdo. Do druhého kola, které bylo 9. října, postoupilo 23 dětí, přijeli i ze Železného Brodu a silná sestava z Turnova. Když porovnáme letošní soutěž s tou před 11 léty, kdy Vyprávění začalo, je vidět rozdíl. Všichni už vypráví nazpaměť, bez papíru či knížky. I dlouhé texty. A téměř polovina přednesla svá vlastní díla. Takže nakonec porota hodnotila ve dvou kategoriích.

Na počátku nebylo slovo, na počátku byly noviny, teprve potom svět. (Karel Kraus)

Ti, kteří vyprávěli klasiky, napověděli, co čtou. Žáček, Nepil, Nikl... Autoři vlastního vyprávění zase, čím žijí. Mají fantazii, pravda. Ta směřuje k hororům, i k žánru fantasy. Nebo si ve svých dílech projektují své přání či popisují své zážitky.

Ale pojďme k fenoménu vyprávění. Bývalo oblíbené, jako zdroj informací, zpráv, příběhů, jinak nedostupných. Doma, na zápraží, ale i v hospodách. Mnozí se pochlubili, co zažili, viděli. Mnozí poslouchali, protože se dozvěděli věci, které jinde neseznali. Nechci fňukat, že už tak není. Informačních kanálů je příliš. Vadí mi, že nedovedeme naslouchat. Rádi často povídáme, i se vytahujeme, ale nejsme schopni na oplátku přijímat. Vyslechnout, vnímat. Nám stačí jen jeden směr – ven. Sdělit své. Možná ani nevnímáme, jak protějšek poslouchá. Při tom nepostřehneme, že jsme si jen sami sobě posluchači. To nám stačí? Ale v knihovně tak nebylo.

Pan básník Josef

Jindra slaví své osmdesátiny, jak básníci slavívají. Vydal si sbírku. Na 14. října pozval své přátele do KVC, on a oni z knížky Tak tedy láska ... četli. Eliška na klavír hrála. Verše jsou pečlivě propracované, mají melodii, ironii, vkus. Mobytejemně lechtivé, prostě Josefovou. Toho soboteckého básníka šrámkovského typu. Přítel a spolutvůrce sobotecké kultury. Redaktora vlastivědného sborníku Od Ještěda k Troskám.

Hlavně, aby se mu oči trochu spravily. Aby mohl nadále číst, psát, oblékat si svůj parádní klobouk a pošílhávat po múzách.

Jak jsem neuměl prdět.

Nejdřív mne sprdli, že neumím intonaci. Jeden mne napodoboval a druhý se tomu smál. Pak mi dali zakroucenou rouru, ptali se, jestli na ní umím hrát. Řekl jsem, že umím, a hrál jsem krásně. Ani to se jim nelíbilo. Řekli, že do toho mám jako prdět. Pusou. Tím se prý plech té roury rozvibruje a je to slyšet daleko. Chtěl jsem tou rourou

praštit, ať si prdí sami. Ale před Kačenkou jsem si to netroufнул. Je taková jemná.

Tak vymysleli Boka. On sice neumí česky, protože je Maďar, ale prdět do roury se naučí. To může maďarsky. A byli jsme na úvod pro korunovaci stromové královny dva. Já budu mluvit, když se naučím správně poklesávat hlasem, a Bok bude hrát. Kačenka nám na to ušila krásné límce z podzemních listů, že jsem se i sám sobě líbil. V zrcadle. Takhle se dělá umění. V Lodžii. Pro slavnost stromů.

Čtení

Jan Trachta – Tichý dech. Pan doktor Trachta jezdí s Lékaři bez hranic na mise. Haiti, Kongo... Když seděl mezi dvěma cestami do Afriky s pražskými kolegy, uvědomil si, jak je těžké, aby oni pochopili, co chirurgická práce v Kongu znamená. Aby pochopili život v Africe. Tady někde vzniklo rozhodnutí psát.

Jest pan doktor nadán vyprávět bez příkras a frází. Mísí zážitky z operačního sálu, skromně vybaveného přístrojově i lidsky, s pohledem na africkou zemi. Na mentalitu místních lidí. Hezky o nich píše. A hned zase o nervácích, kdy se musí rozhodovat v širokých problémech, které medicína přináší. Rozhodnout, vykonat. Umí to napětí, kterému je při tom vystaven, popsat jako veliké dobrodružství. Ale v tomhle jde o život. Ne knižní, vymyšlené dobrodružství, ale reálné.

Proč víme o knížce? Z rádia. Četba na pokračování je zážitek. Pro mnohé dosud neznámý. Jan Trachta byl v soutěži Magnezia Litera vyhodnocen jako Objev roku.

Ke knížce hlásí se i Václav Franc v říjnové Kobře (www.ikobra.cz). Ano, je to deník, ale nejen. Nejen popis událostí. Jsou tu i zajímavé úvahy, komentáře. Ale jsem rád, že jsme se s Václavem shodli ve výběru.

- **Emil Hakl** napsal: „Mauthausen. To není zpráva vo tom, kam může člověk klesnout, ale vo tom, co se děje a bude dít pokaždý, když se sejdou okolnosti.“ (Skutečná událost.) Tohle píše uprostřed různých

Jsem tak suverénní, že ty blbce ani nevnímám. (Jiřina Šiklová)

postřehů, pocitů, lásky, Prahy, řeči mezi kamarády. Literatura teď. Současná. Jak to měl ten Jirásek kdysi pěkně seřazené a polopatické. Někdy mám pocit, že se některé současné knížky dají klidně číst od místa, kde je momentálně otevřu. A zejtra o padesát stránek vepředu. Že si můžu útržky skládat podle sebe. Podle nálady. Imprese? Abstraktní obraz?

- **Jiřina Šiklová: Bez ohlávky.** Kniha rozhovorů s ní. Pálkuje to tvrdě. I s kým nespala. S kým spala jen v obecné podobě. Nepišu to bulvárně, jen dokumentuju její styl. Si taky říkám, jestli se trochu nevytahuje. Ale to je moderní způsob psaní dnes. Otevřenost. Až do rodiny, do manželství, do postele. Ona taková je. Na rovinu. Čtení zajímavé. Už i pro to, že mluví o událostech a lidech mého mládí. Opakuju si ty lidi a dovidám se o nich zajímavé věci.

- **Jedna výročka.** Apropó si na svých výročních zprávách dává záležet. Graficky, obsahově, lidsky. I barevně. Bilance za rok 2013 je příběh. Babička sděluje vnukovi. Probírá jednotlivé lidské vlastnosti a jak se s nimi vypořádat. Tím příběhem popisuje celoroční konání Asociace pro postižené. Fotky jsou z letního tábora, který byl cikánsky putovní. Těšme se, že o jejich příbězích bude benefice 15. listopadu.

Kousky z deníku

01 10 2014 Terezín.

Fotograf Richard Homola fotí v Terezíně nápisy, které tam nechali vězňové z okupace. Na různých zdích napsané nebo do kamene vyškraabané. Pro některé poslední pozdrav, vzkaz. Poslední jistota. Jistota? Nevěděli, co bude za hodinu nebo za měsíc. Mohli doufat, že nápis jednou někdo přečte. Ale jestli ten, pro kterého byl nápis určen? Pro rodinu? Pro lidi? I takhle vypadá naděje.

A já tam projížděl, vnímal ty všechny stavby jen povrchně. A tohohle si nevšimnul. To se nám často stává, že podstatné nám uniká. Škoda.

03 10 2014 Řekla o sobě,

že vypadá jako Židovka. Když mluvila, promítala, koukal jsem na ni, abych věděl, jak vypadají Židovky. Měla trochu skobu. Ne obří frňák, jako Babčáková. Slušela jí. Vnímatej tři věci najednou. Jak mluví o Izraeli, jaké obrázky odtamtud pouští a ještě hledat židovské rysy. (Tak příznej, proChore, že ti šlo o koukání na pěknou holku. Jo, příznávám. Ale ona, jak promítala, tak byla většinou zádu. Ten pohled zezadu taky nebyl marný. Židovky mají pěkný zadek.) Ještě bylo pěkné, jak občas sklouzla do brněňštiny. Když byla na obrázku jeruzalémská tramvaj, tak ona řekla – šalina. To, co povídala o Izraeli v židovské škole v Jičíně, byl doprovod k výstavě fotek. Dvě vernisáže za dva dny. Fotky většinou měly myšlenku. Nejvíc líbilo, jak tam dva vojáci se zbraněmi u nějaké budovy, asi ji střeží, a naproti nim děti. Zabývají se sami sebou, vojáci je nezajímají. Líbilo, že všude lidi. Všední jejich život.

Honza s Terezkou napekli ochutnávku. Pro jednu placku byl jsem si třikrát. Ale nedovedu popsát, z čeho byla.

04 10 2014 Bojuju

si vnitřní boj. Dilema novináře. Dvě akce ve stejný čas. Neumím prolítnout obě, všude chvilku. Dnes je pouť na Loretu a zároveň se v mém městě předvádějí hned tři volební strany. Tak protichůdné. Duchovno + příroda versus podbízení, neúplněpravda. Co je důležitější pro novináře? A pro proChora? My blázní raději venek. Tam je čistěji. Připravím se, oblěknou podle toho. Bum. Kolo je píchlé. Kdo takhle rozhodl? Převlíkám se, jdu na tu politiku. Brr.

05 10 2014 Bojím se vstát,

protože odundám ze zalepené duše svěrku a zjistím, že flek nedrží. Musím vstát, protože když nenapíšu, co se mi honí v hlavě, tak to zapomenu. Protože už jsem to stejně zapomněl. Mám problém ohnout se, abych si oblíknul ponožky. Ale si je musím oblíknout, v pokoji je zima, otevřel jsem okno, aby se mi okysličil mozek. Když se neokysličí, nic nenapíšu. Já jsem někdy něco

napsal? Jo, teď právě nadpis: „Politika, když je diskuse, není marná.“ Včera se předváděly tři strany. Dvě z toho sympatické. Tam jsem se nejvíce hádal. V tý třetí dávaly flešky. Těm, kteří si otevřeli jejich stránky. Stolice není. Dobře tak. Neměl bych na ni čas. Některé minuty v lidském životě jsou drahé. Protože jich není moc. Čaj je zelený. Mdlý, asi jsem vyndal sejtka brzy. Všechno má svůj přesně vymezený čas. Když se nedodrží, nastane něco špatně. V čaji plave lísteček. Jak to, když sejtka není děravé? Neodolám a klikám na Outlook, jestli ta holka napíše. Jedna jo. Poslala Mnicha, kterého vyřezali ze stromu v dědině Mnich. Já ji napsal, že má dětinský výraz. Ona: „Hehe, jojo on měl být veselý;-)“. A libuje si, jak se jim podařilo využít ten strom. Hodnej internet. Miloš poslal větu: „No ve správnou dobu na správném místě, tak to se povedlo.“ Otvírám fotku. Je na ní Ústí. Ujelo mi – Týýýý vole. Tady má barva na fotce význam. Město, řeka, kopce, stmívání. Pořád se mi vybavuje Hakl, kapitola Evžen. Dopr, jak to všechno stihnout, pobrat? Napsat? Dopít čaj skrz zuby, abych odfiltroval ty lístečky, co prošly sejtkem. Nemůžu. Žádný zuby nemám. Jdu si vzít antidepre a opatrně rozdělám tu duši. Kdyby aspoň přšlo, abych nemusel na zahradu. Nebo kdyby ten flek nedržel. Neměl bych na čem jet.

06 10 2014 Třetí návštěva

během tří dnů. Třikrát za poslední tři dny jsem radši chtěl být na zahrádce s rýčem. Tak ta poslední: Snědli všechno, co bylo na stole. On si pořád příkrajoval sekanou. Nu, nakonec jsem byl rád, že mu chutnalo. Há umí. Při tom a pak byl rozhovor. Ten On umí nejlíp. K nezastavení. Takže to vlastně nebyl rozhovor. Monolog. Vytahovací monolog. Tentokrát jak a kolik ujel na lyžích a jak to tenkrát bylo na horách. Mezitím načal sýr a pak štrúdl. Při tom přiznal, že se dopouští dietní chyby. Dopouštěl dál. A pořád mluvil. Tak jsem se ani nedostal já ke slovu. Chtl jsem říct, jak mě na Malé Fatře chtěl sníst medvěd. Jistě by řekl, že ten, co chtěl sníst jeho, byl větší. Ale možná taky by

řekl, že ve Fatře medvědi nejsou. Tak jsem radši začal mýt nádobí.

Když se vrátil ze záchoda, pravil, že není udělaný podle předpisu. Že má mít dveře otvírací ven. Teprve pak mi Há vysvětlila, že se mu nedaří dostat se ven kvůli břichu. Ty dveře fungovaly pro něj jako určitý druh pasti na myši.

Těším se, až zase přijde. Náhradní sýr už máme koupený.

07 10 2014 Blbej sen

Kybernetický. Byl jsem někde, asi v Americe. Není podstatné, jak jsem se tam dostal. Stejně to nevím. Nějaká společnost někde u někoho. Na stole všelijaké jakoby přístroje. Všichni se bavili englicky, to neumím, tak jsem se koukal po holkách. Byly americké, docela pěkné, ale připadaly mi nějak chladné.

Konečně ke mně přišel, asi přítel. Ohleduplně mluvil česky. Pak mě vzal k obrazovce a ukazoval. Vidíš, tohle je Prachov, tady je rybník dlouhý 2 kilometry, u něj chata. Ta patří nějakému bývalému komunistickému pohlavárovi. Všechno bylo krásně zřetelné. Akorát vím, že dvoukilometrový rybník tam nikde není. Najednou řekne: „Dám mu ji zapálit. Zaslouží si to.“ Netroufnul jsem si vyjádřit se. On byl hostitel. A jinak byl vlídný. Za chvíli mne zavolał znovu. Chata hořela. Pobíhali tam lidé, přijeli hasiči. Trochu mi zatrnulo. Pak mi on vysvětlil ten rozdíl: „Vidíš, ty si můžeš u vás otevřít letecký pohled, ale ten je z doby, kdy to nasnímalí.“

Prochoroviny

kulturní (skoro) měsíčník
založeno roku 1998

Vydává B. Procházka, Sokolovská 367,
Jičín,

tel.: 493 523 492, 723 128 942

Evidenční číslo MK ČR E 13158

e-mail: prochor.ic@tiscali.cz

Noviny vznikly s laskavou pomocí APEL,
s. r. o. Jičín, K-klub Jičín,

Kdežto my to máme teď.“ Šel si nalejt, mne vyzval taky. Ale já jen tupě zíral, když mi všechno došlo. Pozoroval mě přes stůl. Pak přišel, poplácal mě přes rameno a konejšil: „Neboj, já mu ji zapálil jen virtuálně. Ale kdybych chtěl, hořela by doopravdy.“ A šel si připít s kamarádem.

Já pořád jen tupě zíral. Ale i když jsem se pak probral, nevěděl jsem, co je virtuální a co skutečné.

08 10 2014 Dopřál

jsem si poležení a čtení. Markéta Irglová odjela na Island, tam skládala. Říká v Lidovkách, že ji něco táhne k nespoutaným živilům. Beru. I její fotku. Profil, mírně rozčuchaná, za ní jezero. Tady mi barva nevadí. Nevyumělkovaný věrný portrét. Otvírám Bez ohlávky. Rozhovory s Jiřinou Šiklovou. Po několika stránkách se trochu bojím, jestli se trochu nestylizuje. Každopádně druhá zajímavá ženská dnešního rána.

Pak si ale uvědomuju, co všechno musím, a začíná ouzko. Pouštím do bytu kyslík. Není to kyslík, je to CO a další. Sekají nám pod oknem trávu. Rámus nezřízenej. Je 7:06. Kde jsou časy sekáčů (ručních). V hlavě ozevává se mi to svištění z mládí – šší, šší. To se nedá písmeny. Vida, čeština! Taky na všechno nestačí. Za socialismu chodila na 1. máje kapela. Budíček. Ale ten byl, na rozdíl od sekání, jen jednou ročně.

08 10 2014 Jeden jičínský spolek

pořádal procházku okolo koupaliště. Nedovedou se zorganizovat, přišlo pět lidí. Před tím jsem obtěžoval já několik odborníků, abych sehnal poklady pro výklad. Byl jsem rád, že mám přátele, kteří pomohou. Tak jsme šli s holemi (severská chůze), já s papíry a vykládal. MA neustále s kolegyní kvákala. Nemohl jsem se soustředit na výklad. Zasloužila si přísné pokárání. Kdybych to udělal, byl bych špatný já. Tak jsem se alespoň urazil a do hospody s nimi nešel. Proč to píšu? Takový je náš svět. Nevyplatí se ani oprávněně nasírat. Protože tím pádem jste viník.

09 10 2014 Polní pých

Ano, páchám. Mám česáček upevněný na teleskopické lyžařské holi, horolezecký kletr starobylý. Když si ten česáček dám do kletru a na záda, vypadám, jako když jedu lovit motýly. Ale žena řká, že vypadám jako blázen. Svoje místa už dávno znám, jedu na jisto. Jistě – nejlepší jablka jsou nejvyš. Letos se zvlášť urodilo. Nikdo je netrhá. Nikdo neví, jak se jmenují odrůdou. Já vím, jak jsou dobré. To je přece staré české pořekadlo: Kradené je nejsladší.

Občas to prokládám alejemi ořechů. Někdy jen malý pytlíček. Ale radost. Jednou potkal jsem dalšího sběrače. Šel proti mně. Báť jsem se, že bude nevrlý, že jsem mu vstoupil do rajónu. Poctivě jsme se sešli uprostřed a tam si pěkně popovídali.

15 10 2014 Povolbí

Už to hlásila i velká televize. V Jičíně bude starostou advokát Malý. Kdo z těch, co se nerozvádí nebo nesoudí, o něm něco ví? Udělal někdy něco pro Jičín? Byl někde vidět? Ale je v silné straně. Posléze se dovidám, že by mohl ujit.

18 10 2014 Obyčejná ubytovna,

nejlevnější - za dvě stě padesát. Tři postele, žádný stůl, políty koberec. Ale uklizeno, povlečeno. Koupelna a WC přes chodbu. Když mi dávali klíč, řekli – máte tu televizi. Na televizi byla škatulka set-top box. Na ní běhala čísílka, večer jsem koukal, že to jsou hodiny. Divné. Když jsem se probudil před ránem, bylo tam 15:55. Po chvíli mi došlo, že o 12 h posunuté, tedy za pět minut čtyři. Když toho mám dost v hlavě, v tu dobu už neusnu. Neusnul. Ale na vlak brzo. Šrotovalo. Včera knižní veletrh, dnes Slavnost stromů a naše hádanky. Stihneme připravit? Nebude přšet?

Rovněž si v hlavě, co všechno bych měl napsat, ale nejsem schopen se probrat a poznamenat. V pět sedí na chodbě hoši na báglech a kouří, jdu se zubat. Zdravíme se. Před nádražím živo. Nonstop nestopnutý pro ty, kteří ještě neusnuli. Jeden sedí na

schodech, strnulý výraz bez pohybu. Ale žije. Jen asi usnul.

V kupé dvě holky, ještě jsme neusedli a jde řeč. Obě do Prahy, jedna na Montessori, druhá na čakry. Obě mi nahrály řeč o alternativách. Ve škole, při léčení. První tři, druhá pět dětí. Dívky současného světa, kterým ten svět není jedno. První si ty děti sama učí. „Přece je nedám do nějaké školy, školky, kde na ně uče jen křičí.“ Druhá: „Přece nebudu jen polykat prášky.“ Čínská medicína. Energie. Jóga. Stížínost na současně doktory. Nespokojených nás je hodně. Tyhle holky ale s tím chtějí něco dělat. Je mi to milé, ale zdají se mi poněkud naivní. Ale to zanícení jim sluší. Když se před Kolínem balím, první vyndává knäckebrot. Druhá podává omluvně zprávu, že jí ten její jde na nervy, tak ráda na dva dny vyrazila. Docela ji chápu. Přestupuju. Vyčítám si, že jsem zbytečně moc mluvil. Měl jsem se víc ptát. Dá se za sedmdesát minut poodhalit dva životy?

V půl jedné v Lodzii. Vymyslel jsem špalky, na které budeme hádanky instalovat. Ty těžké pomáhá Tomáš, lehké sám. Dodávkou je veze do parku, tam už Veronika a Stázi. S těžkým košíkem autobusem. Má v něm všechno, co já zapomněl. Stázi má psa, vypadá jako živý. Rovnáme špalky do kruhu, Stázi chce práci, posílám ji pro listy, přináší jiné. Chválím ji za pomoc. Dorazila Adél, pak Jolana. Ptají se, co mají dělat. Nevím. „Představte se navzájem a seznamte se s tím. Veronika všechno skvěle nainstalovala. Přiřazování (strom v různých jazycích, plody k větším), doplňování (slova do pořekadel), vybírání (z čeho se dělají povidla), ohmatávačka (šáhni do krabice a pověz, co v ní je), ochutnávačka (zavaž si oči, poznej, co ti dávám na jazyk).

Špalky jsou nízké, přinášíme odřezky překližky, ať si děti mohou kleknout. Ostatní taky kmitají, dílny se rozbíhají. Každý něco ještě potřebuje. Jirka volá, chce si ještě znovu projít večerní představení. Hledám kostým, upravujeme límeček z listů. V dlouhém hábitu klopytám po schodech, učím se ho přidržovat jako dámy v plesových šatech. Jirka mne sprdává za závěs foťáku. Vážu ho

na prádlovou šňůru. A nesmí být vidět. Chvilinku se zastavím s Beatou, ptám se na jejího Švéda. Lodžie je internacionální. Dílny se rozběhly. I naše. S + V + J + A vklouzly do dění, každá u několika hádanek. Rád se koukám, jak vše běží. Líbí se mi rodinné týmy. Jak rodiče pomáhají dětem. Některé neumí ještě číst, táta předčítá. Těší, že i intelektuální věc zaujme. O tom lodžie je.

Jen kradmo odsakujeme k ostatním dílnám. Okusíme jedlé kaštiny a taková kolečka z jablek. U divadla pak nával. Hlasitý monolog principála. Staré pověsti české. Zdali byly někdy v Lodzii? Petra od kasy hlásí 180 návštěvníků. Podávám si ruce se dvěma dámami, jedna se vyjádří pochvalně o mém vystoupení. Druhá byla Francouzka, jak mi posléze Jirka vysvětlil. Taky francouzsky vypadala. Akorát jsem si nestačil všimnout, jestli měla francouzské nohy.

Zašlo, pomalu balíme, chci si nechat hádanky roztríděné. Jirka káže jít na stanoviště. Máme vycházet od kolejí. Říká: „Počítejte do třiceti, pak vyjděte.“ Českomadžarsky ukázněně počítáme do třiceti. Boka troubí prdíc, já nasazuju důstojný krok, jak káže režie. Pak oznamujeme, že korunovace Královny stromů začíná a odklízíme se do stran. Zpoza stromů vystupují stromové bytosti celé v černém. Jejich ruce i tělo jsou větve a kmen. Rozsvěcují se světla, ale nejsou všude. Pomezí světla a tmy. V dutině stromů svítí příbytek královny. Z terasy zní hudba, kterou neumím pojmenovat. Pozorují dětské diváky. Někteří ukazují, někteří mají pusy otevřené. Někteří vidí tohle romantično a poetično prvně v životě. Stromové bytosti tančí pomalý tanec, na závěr korunují královnu.

Ve tmě uklízíme lavice a stoly z parku, já dobaluji své nářadí a hádanky. Ještě, že mám velký horolezecký batoh zvaný kletr. Hlavně nezapomenout novinářský sešit. Je v padlé mlze mokřý. V duchu se omlouvám Beatě, že její koncert bych už nezvládl. Zvládl, ale spící.

V osm doma. Když si myju nohy, Há mne přišla sprdnout, že jsem měl sandály bez ponožek a že zdraví mám jedno a že čím jsem starší... , něco o rozumu říkala. Nejsem schopen ji vykládat, že k mému kostýmu mi Jirka ponožky zakázal.

Ráno rozesílám e-mail: „Hádanky prostě umíme, málo platný. Je to tím, že proChor vybral dobrý tým. Po stránce odborné i estetické.“

21 10 2014 Ohledně nové radnice

voláme si s panem místostarostou. Probíráme jména lidí v radě. Čte mi rádek o občanské společnosti a o koleji. Koalice je patrně maximum možného. Těsná téměř plichta – 11 : 10. Bylo by i lépe, ale „doktoři“ couvli. Já se bojím, že soupeři budou dělat všechno, aby to nabourali. Jsou mezi nimi zaručeně tři, kteří by rádi starostovali. Míla i prohlašuje, že ho na to voliči vybrali podle počtu hlasů. JDK přes to, že už to hoši sepsali, žádá další schůzku. Máme své zkušenosti z minula. Politika je drsná. Těším se, až to bude podepsané. Hlavně ale 5. listopadu odhlasované. Přece známe, že stačí, aby jeden onemocněl, a...

22 10 2014 Když svítí

ráno jen okno S (vstává soused), je to dobře, je šest, den bude delší. Když ale k tomuhle oknu svítí ještě okna za borovicí, to vstává S-ova žena, je sedm a si nadávám, že mi hodina bude chybět. V sedm deset odchází vedle soused do školky a já obdivuju, jak je čerstvý a mluví a mluví. Malý moudrý šprkolu.

Když na ty okna koukám, vybavuje se mi Libáň, jak se určoval čas podle autobusu. Když jezdila jednička, šli jsme ze školy. Půlpátka – to už jsme v ulici řádili a babička chodívala na trávu. My stáli vedle sebe, autobusu jsme salutovali. Měli radost, když řidič odpověděl. Který ne, tak to byl vůl, ale tenkrát se to neřikalo. Vlastně nevzpomínám, co se říkalo. Když zvonilo klekání, ještě se nám nechtělo domů.

Libí, když čas probíhá podle denní. Pravidelně. Průjezdy autobusů, návštěva pošťáka nebo když šel pan Kotalík do

vodárny zavírat vodu. Dříve se to víc prožívalo.

22 10 2014 Veselka,

setkání vysloužilých kantorů průmyslovky. Řekli jsme si, že se nechceme scházet jen na pohřbech. Paní M 92, Vladimírovi chybí rok do devadesátky. ...A charakterizoval stáří: „Nejdříve jsem lezl po žebříku, pak jsem česal zespuďu česáčkem na tyči. Teď se jen na jablka dívám a čekám, až spadnou.“ ZD má včelstev 13, J asi 23. Mistr chytá motýly v Africe. FR odjel na kole bez svícení – zapomněl si ho vzít. Nahluchlí jsme všichni. Kolegyně vypadají stále dobře. Jeden náš žák je architektem v Číně, jiný inženýrským svářečem v Austrálii. Na svou otázku, jak je to s ohlazením za děvčaty, jsem kloudnou odpověď nedostal. Pánové začali o politice. Co nám taky zbývá.

24 10 2014 Jak Listopad?

Jedu krást jablka. Telefon. Zastavit, opřít kolo, hrabat. Že město chce připomenout 17. listopad a že my se u kašny vždycky scházíme, tak co si o tom myslím. Beru bágl, kolo, jdu a telefonuju. Dlouze. Jednak to neplatím, jednak nevím, co mám říct. Budou plakáty, hudba, projevy. Přijdou funkcionáři, kteří tam běžně nechodějí. V poslední době scházeli jsme se bez telefonování, bez lístečků vzkazových. Nějak automaticky. Z projevů mě Jirka už dávno vyvedl. Zapálili jsme svíčky, pili jsme svařák, trochu vzpomínali, povídali si o tom, co v Jičíně nového. Párkrát jsme pak šli do hospody.

Myslím na to, i když jsem dokradl. Moc toho nebylo, berou mě záda. Proč se mě ptají? Nejsem ani papaláš, nemám na kašnu žádné právo. Akorát se mi vybavuje, ten princip diskuse. Volné, bez udání předepsaných témat. A vzpomenuť na ty, co už tu nejsou. Na Vladimíra Krátkého, Karla Svobodu, je ještě spousta dalších. Třeba pan doktor Kazda ze Sobotky. Tak tohle asi moje odpověď. A Vláďa námitek nemá. Ať tedy konají podle svého. My tam budem. Jo, ta muzika líbila by se mi decentní, ne jarmareční. Když chtějí můj názor.

25 10 2014 Ještě Listopad

Poslal jsem na SPŠ za Vladimíra a sebe nabídku na besedu se studenty. Nedá se osmašedesátý a pak devětaosmdesátý nějak vymazat. Představoval jsem si opravdovskou otevřenou besedu. Ne kázání. Ať se ptají nebo ať hovoří. Žádná odpověď. Tak volám paní ředitelku. Právila, že to učitelům řekla, že nikdo neprojevil zájem. A ať tu nabídku pošlu znovu, že neví, kde ji hledat. Poslal jsem, zatím reakce opět žádná.

Váhám, co dál. A odpovídám: Nic. Paní ředitelka už je jiná generace. Neví, co to byly prověrky. Za našich časů se alespoň na dopisy odpovídalo.

Kačenka, Nina, Hubert

- Kačka je slečna. Má namalované nehty, na každém prstě písmeno jedné kamarádky. Ukazuje mi to a já nevím, co mám říct. Tak jsem zkusil Hm. Při tom si představoval, co by asi udělal pan učitel Španihel v Libáni, kdyby nějaká spolužačka s něčím takovým přišla.

- Ninka si vezme knížku, listuje a čte. Svými slovy, ninštinou. Ona si tomu rozumí a je jí jedno, že my moc ne. Listuje si, koukám na ni a trochu začínám chápat. Ale jen trochu. Má svůj jazyk, svůj slovosled. Dokazuje nám, že všechno, co potřebuje k životu, dá se říct slovy maximálně dvouslabičnými.

Ona k spokojenému bytí opravdu nepotřebuje slova jako je „primátorka“ nebo třeba „nelogičnost“. A my ano? My je potřebujeme?

- Sedíme na lavičce a čekáme na maminku. Sedíme proto, že nás bolejí nohy. Oba. Fouká, tak se k sobě tiskneme. Je to příjemné. Vytahuju sůši, dělíme se. Nince chutnají, protože jí chutná všechno. Sůši ubývají, tak svůj díl vynechávám. Přichází maminka. Typická česká maminka. Kočár s Hu, který je ještě obložený nákupy. Nina zapomíná na sůši i na mne, žene se k mamince a k mimi. Samozřejmě se nerozhlédla, jestli něco jede.

- Ninka stojí proti zrcadlu a pitvoří se do něj. Néé, usmívá se. Pak ji napadne, že vlastně stejná Nina bude za stěnou, na které to zrcadlo visí. Tak se jde podívat. A je zklamaná. Takhle objevuje, jak to v světě chodí. Ne vždycky ty její poznatky jsou příjemné objevy. No jo. Ať si zvyká?

- Hu má čepici, která má nahoře uši. Náramně se tomu směje. Ale – jak se může smát čepici, kterou na sobě nevidí? Už vím. Směje se proto, že vidí, jak já se směju jeho čepici. A na něj.

**Pro vzpomínku na nezapomenutelného jičínského občana Josefa Štefana Kubína
rozhodli jsme se již devatenáctým rokem udělit**

JIVÍNSKÉHO ŠTEFANA

za pozoruhodný kulturní počín roku a za dlouholetou kulturní činnost

Nechceme, aby žádné z bohulibých konání zůstalo nepovšimnuto. Rádi pozveme všechny navržené k popovídání, rádi všem poděkujeme. Těšíme se, že čtenáři naší výzvy se rozpomenou, co hezkého se v roce 2014 v kultuře na okrese událo, a přispějí k nominaci. Návrh na udělení Štefana může podat každý, stačí uvést jméno a adresu nominovaného (jednotlivce či skupiny) a stručné zdůvodnění, kategorii, jméno a adresu navrhovatele. Své návrhy zasílejte do 31. 12. 2014 na e-mailovou adresu: jivinskystefan@seznam.cz nebo na adresu: Městské kulturní středisko, Ladislav Stuchlík, Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad, tel. 603 163 180.

V nominaci je třeba uvést, zda se jedná o kulturní počín v roce 2014 (I. kategorie), nebo o dlouhodobé zásluhy (za nejméně 5 let činnosti - II. kat.).

Štefanská komise & Nadační fond Jičín – město pohádky
& Knihovna Václava Čtvrťka Jičín & Město Lázně Bělohrad & Prochoroviny

